NN 142/2021 (23.12.2021.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-IIIA-2908/2021 od 25. studenoga 2021.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2428

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Drugom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sutkinja Ingrid Antičević Marinović, predsjednica Vijeća, te suci Snježana Bagić, Mario Jelušić, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić i Josip Leko, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenula Radmila Rojnić iz Fažane, koju zastupa Jovanka Barić iz Rijeke, na sjednici održanoj 25. studenoga 2021. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Županijski sud u Splitu dužan je donijeti odluku u predmetu koji se vodi pod brojem Gž-1305/2021 u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od šest (6) mjeseci računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama«.

III. Županijski sud u Splitu dužan je predmet broj: Gž-1305/2021 dostaviti Vrhovnom sud Republike Hrvatske na odlučivanje o reviziji podnositeljice od 23. veljače 2017. u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od trideset (30) dana, računajući od prvog idućeg dana od dana okončanja postupka iz točke II. izreke odluke.

IV. Vrhovni sud dužan je donijeti odluku o reviziji podnositeljice od 21. veljače 2017. u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od 12 mjeseci, računajući od prvog idućeg dana dostave revizije podnositeljice na odlučivanje Vrhovnom sudu.

V. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositeljici ustavne tužbe Radmili Rojnić iz Fažane, Fažanska cesta 72, određuje se primjerena naknada zbog povrede ustavnog prava iz članka 29. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) u iznosu od 17.100,00 kuna.

VI. Naknada iz točke V. izreke ove odluke bit će isplaćena iz Državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositeljice Ministarstvu pravosuđa i uprave Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

VII. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Radmila Rojnić iz Fažane (u daljnjem tekstu: podnositeljica) je 15. svibnja 2021. podnijela ustavnu tužbu na temelju članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku, zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) u predmetu koji se vodio pred Općinskim sudom u Splitu pod brojem P-6057/16. Predlaže da Ustavni sud donese odluku kojom se ustavna tužba usvaja i da joj se odredi primjerena naknada za utvrđenu povredu prava na suđenje u razumnom roku.

1.1. Za potrebe ustavnosudskog postupka pribavljen je dio spisa Općinskog suda u Splitu broj: P-6057/16.

II. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

2. Podnositeljica je Općinskom sudu u Omišu 30. srpnja 2007. predala tužbu protiv Ante Perišića iz Omiša radi naknade štete (isplatom) zbog gubitka nekretnina, zbog izgubljene zarade u razdoblju 2004. – 2014. i isplate naknade štete zbog gubitka pokretnina (broj: P-560/07).

Tužba se nije mogla dostaviti tuženiku jer je adresa u tužbi bila pogrešno navedena. Stoga je sud pozvao podnositeljicu dopisom od 10. veljače 2009. na dostavljanje točne adrese. Tadašnja punomoćnica podnositeljice odvjetnica Lenka Banjanin je obavijestila sud da ne može uspostaviti kontakt s podnositeljicom.

Općinski sud u Omišu je održao prvo ročište 17. veljače 2010. i odredio mirovanje postupka, koji je nastavljen po prijedlogu podnositeljice od 17. lipnja 2010.

Na ročištu od 19. rujna 2012. ponovljen je nalog podnositeljici da dostavi točnu adresu tuženika te je tada sud odlučio da će službenim putem nadležne policijske postaje zatražiti podatak gdje se odselio tuženik.

Podnositeljica je 9. listopada 2012. dostavila adresu tuženika.

Spis je 17. rujna 2013. dostavljen na postupanje Općinskom sudu u Splitu jer je raniji sudac Općinskog suda u Omišu imenovan sucem Županijskog suda u Splitu, te je tužba dostavljena tuženiku na novu adresu. Postupak je nastavljen pod brojem P-1784/09.

Tuženik je 2. listopada 2014. dostavio odgovor na tužbu. Naredbom od 16. listopada 2014. predsjednik Općinskog suda u Splitu odredio je da se spis prioritetno uzme u rad.

Na ročištu 22. listopada 2014. podnositeljica je predala dopunu tužbe s novim dokaznim prijedlozima, koja je dostavljena tuženiku i on je 17. studenoga 2014. dostavio očitovanje. Ročište zakazano za 24. studenoga 2014. odgođeno je za 16. prosinca 2014. jer tuženik nije izdao urednu punomoć za zastupanje odvjetniku Mirku Kozini a također je pozvan da odobri sve njegove poduzete radnje.

Podnescima od 20. studenoga 2014. i od 3. prosinca 2014. podnositeljica je ponovno uredila i dopunila svoj tužbeni zahtjev, a podneskom od 3. prosinca 2014. tuženik je odobrio provedene radnje svog punomoćnika i izdao mu punomoć za zastupanje.

3. Ročište za glavnu raspravu održano je 16. prosinca 2014., rasprava je zaključena te je presuda objavljena i uručena strankama na ročištu 28. siječnja 2015. Stranke su uložile žalbe, a Županijski sud u Splitu je 8. ožujka 2016. vratio spis prvostupanjskom sudu radi donošenja odluke o dijelu zahtjeva o kojem nije bilo odlučeno, što je učinjeno 16. ožujka 2016. donošenjem dopunske presude na koju se žalila podnositeljica.

Spis je vraćen drugostupanjskom sudu koji je presudom i rješenjem broj: Gž-584/15 od 12. prosinca 2016. djelomično potvrdio (u točkama I.3. i I.4. izreke) i djelomično ukinuo prvostupanjsku presudu, potvrdio dopunsku presudu, te predmet vratio u ukinutom dijelu (u točkama I.1., I.2., I.5. i II. izreke) na ponovno odlučivanje.

Postupak je nastavljen pod brojem P-6057/16 te su po nalogu drugostupanjskog suda zatraženi spisi Općinskog suda u Opatiji i Županijskog suda u Rijeci, a ročište zakazano za 23. veljaču 2017. je otkazano jer spisi nisu dostavljeni.

3.1. Podnositeljica je 23. veljače 2017. izjavila reviziju protiv dijela prvostupanjske presude koji je postao pravomoćan. Revizija nije proslijeđena Vrhovnom sudu na odlučivanje već je postupak nastavljen.

3.2. Općinski sud u Rijeci je 12. ožujka 2018. dostavio traženi spis, zajedno sa spisom Općinskog suda u Opatiji.

Rješenjem predsjednice Općinskog suda u Splitu broj: 20 Su-1950/2018 od 30. srpnja 2018. odbijen je zahtjev podnositeljice za izuzećem uređujuće sutkinje u ovom predmetu kao i zahtjev same sutkinje za izuzeće u istom predmetu.

3.3. Vještačenje po sudskom vještaku Đurđi Dušić određeno je za 29. listopada 2018. a spis je vještaku proslijeđen 4. prosinca 2018.

Podnositeljica i sud su požurivali izradu nalaza i mišljenja tijekom 2019. godine. Đurđa Dušić, sudski vještak, preminula je 15. travnja 2020. te je spis vraćen sudu bez nalaza i mišljenja. Tada je spis upućen u rad drugom vještaku koji je izvijestio sud da mu nedostaju određeni podaci FINE o dobiti i gubitku određenog trgovačkog društva. Ti su podaci pribavljeni i dostavljeni vještaku 23. prosinca 2020. koji je 1. veljače 2021. predao pisani nalaz i mišljenje.

Održano je ročište 8. travnja 2021. te je raspravljanje zaključeno a presuda i rješenje (kojom je ostatak tužbenoga zahtjeva odbijen i podnositeljici naloženo da tuženiku naknaditi troškove postupka) objavljena je 5. svibnja 2021.

Podnositeljica je protiv te presude podnijela žalbu 20. svibnja 2021., te je spis dostavljen na odlučivanje drugostupanjskom sudu. Predmet se vodi pod brojem Gž-1305/2021.

III. MJERODAVNO PRAVO

4. U rješenju broj: U-IIIVs-3669/2006 i dr. od 2. ožujka 2010. (»Narodne novine« broj 34/10.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. (»Narodne novine« broj 113/00.), do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 153/09.).

U rješenju broj: U-IIIA-322/2014 od 23. prosinca 2014. (»Narodne novine« broj 8/15.) Ustavni sud opisao je daljnji razvoj tog mehanizma pravne zaštite sve do 14. ožujka 2013. kada je stupio na snagu Zakon o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13.; u daljnjem tekstu: ZoSud/13). U glavi VI. tog zakona pod nazivom »Zaštita prava na suđenje u razumnom roku« propisan je novi i drugačiji model zaštite prava na suđenje u razumnom roku u odnosu na onaj koji je bio na snazi u ranijem zakonodavnom razdoblju.

ZoSud/13 do danas je izmijenjen nekoliko puta: